

Врз основа на членот 30 од Законот за класифицирани информации (Сл.весник на РМ бр. 09/2004), Владата на Република Македонија на седница одржана на ден 16.11.2004 година, донесе

УРЕДБА

ЗА ФИЗИЧКА БЕЗБЕДНОСТ НА

КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Член 1

Со оваа уредба поблиску се пропишуваат мерките и активностите за физичка безбедност за заштита на класифицирани информации кои ќе се спроведат од стана на државните органи, организациите, институциите и другите правни и физички лица.

Член 2

Проценката за можното нарушување на безбедноста на класифицираните информации се врши од аспект на :

- бројност, степен, форма и проток на класифицираните информации;
- непосредната околина на објектот во кој се наоѓаат класифицирани информации и поставеноста на безбедносниот појас околу објектот; безбедносните и административните зони во објектот; физичката градба, ѕидовите, вратите и прозорците на објектот;
- состојбата на пошироката околина на објектот;
- лицата кои работат во објектот;
- заканата од разузнавачки активности, саботажа, терористички, или други криминални активности насочени кон класифицираните информации;
- постапките за работа со класифицираните информации и нивното чување во објектот.

Член 3

Врз основа на проценката на органот се изготвуваат планови за физичка заштита за секој објект посебно.

Член 4

Во планот за физичка заштита се определува безбедносниот појас околу објектот во кој се ракува со класифицирани информации.

Безбедносниот појас претставува минималното растојание до објектот кое оневозможува, со примена на активни или пасивни средства, да се открие содржината на класифицираната информација.

Член 5

Во планот за физичка заштита се определуваат безбедносните и административните зони во објектот во кој се ракува со класифицирани информации.

Во објектот се определуваат безбедносни зони од прв и втор степен и административни зони.

Безбедносните и административните зони се обележуваат на видно место.

Член 6

Зоните во кои се ракува со информациите класифицирани со степен “ДОВЕРЛИВО” и повисоко треба да се организираат и структурираат така да одговараат на една од следните мерки :

а) Безбедносна зона од прв степен, во која се ракува со информации класифицирани со степен “ДОВЕРЛИВО” и повисоко, влезот треба има :

- точно определен заштитен простор со строго контролиран влез и излез;
- систем на контрола, кој овозможува влегување само на лица со соодветна безбедносна проверка и кои се овластени за влегување во таа зона;
- спецификација на степенот на класификацијата и формата на информациите со кои се ракува во таа зона, односно информации до кои е дозволен пристап.

б) Безбедносна зона од втор степен, во која се ракува со информации класифицирани со степен “ДОВЕРЛИВО” и повисоко се заштитува од пристап на неовластени лица со внатрешно воспоставена контрола која има:

- точно определен заштитен простор со строго контролиран влез и излез;
- систем на контрола на влезот, кој што овозможува пристап само на лица, без придружба, кои се безбедносно проверени и овластени за влегување во таа зона, а за сите останати лица се обезбедува придружба или соодветна контрола за заштита на класифицираните информации и спречување на неконтролирано влегување во зоните што се предмет на техничка безбедносна контрола.

Пропишаните услови во овој член преставуваат минимални стандарди за безбедносни зони од прв и втор степен, доколку со друг пропис или меѓународен договор не е поинаку регулирано.

Член 7

Зоните, во кои нема 24-часовна дежурна служба, се контролираат веднаш по завршувањето на редовното работно време за да се осигура дека класифицираните информации се соодветно заштитени.

Член 8

Административна зона се воспоставува околу или пред безбедносните зони од прв или втор степен. Оваа зона има јасно определен заштитен простор во кој што постојат можности за контрола на лица и возила. Во административните зони се ракува со информации класифицирани со степенот “ИНТЕРНО” како и со информации кои што се одредени “ЗА ОГРАНИЧЕНА УПОТРЕБА”.

Член 9

Организацијата на физичката заштита, освен идентификација на локациите и објектите за кои е потребна заштита ги опфаќа следните повеќеслојни безбедносни мерки :

- безбедносна ограда;
- безбедносно осветлување;
- систем за откривање на недозволено физичко присуство на лица;
- контрола на пристап;
- чувари односно чуварска служба;
- интерен безбедносен систем за видео надзор;
- контрола на влез и излез;
- контрола на посетители; и
- одобрена опрема.

Член 10

Оградата претставува физичка пречка и ја определува границата на зоната што се заштитува. Нивото на заштита на оградата зависи од нејзината височина, градба, материјалот што е користен и други дополнителни елементи употребени за зголемување на нејзината заштита и ефикасност, како што се: врвовите, системите за откривање на недозволено физичко присуство на оградата, осветлување или интерен безбедносен систем за видео надзор.

Ефикасноста на безбедносната ограда зависи од нивото на заштитата на точките за пристап. Влезните врати се конструираат според истите стандарди

како и оградата. Според потребите на поедини влезни врати се инсталираат системи за контрола на пристап заради обезбедување на соодветна заштита.

Член 11

Безбедносното осветлување се поставува според минималните потреби за интерен видео надзор заради овозможување на непречен директен надзор од чуварите, а инсталацијата треба да е соодветна на потребите за кои се користи.

Член 12

Системите за откривање на неовластено физичко присуство на оградата се поставуваат со цел да се зголеми нивото на заштита. За избегнување на можен лажан аларм се користи дополнителен систем за верификација на алармот (видео надзор, чуварска служба и слично).

Системите за откривање на неовластено физичко присуство можат да се користат во објекти и простории наместо чувари или како помошни средства на чуварската служба.

Системите од став 1 и 2 на овој член се надополнуваат со единици за брза интервенција.

Член 13

Во единиците за брза интервенција се одредуваат најмалку по две лица за секоја точка во објектот во која е нарушен безбедносниот режим, без притоа да се наруши безбедноста на останатите делови во објектот.

Реакцијата на единиците за брза интервенција, на алармот или сигналот за тревога, треба да е во рамките на временскиот интервал што овозможува заштита на класифицираните информации од неовластено физичко присуство.

Времето на реакција на единиците за брза интервенција редовно се проверува, со цел да се обезбеди ефикасна и правовремена интервенција.

Член 14

Контролата на пристап се поставува во објект или објекти или во зони или простории во рамките на објектот. Контролата може да биде електронска, електро-механичка, со чувар или домар, или физичка. Со системите за препознавање на идентитетот на вработените се контролира влезот во безбедносните зони од прв или втор степен.

Член 15

Во зависност од степенот на ризикот и останатите безбедносни системи или опрема инсталирана во објекти во кои се ракува со класифицирани информации, може да се воспостави и чуварска служба.

Чуварите се соодветно безбедносно проверени, обучени и контролирани.

Член 16

Интерен безбедносен систем за видео надзор се воспоставува за помош на чуварската служба за верифицирање на недозволени активности и како дополнување на алармните системи поставени на заштитните огради или на поголеми објекти.

Член 17

Воспоставениот систем на физичка заштита опфаќа и проверка на влезот и излезот за спречување на неовластено внесување на материјали во просториите, или изнесување на класифицирани информации надвор од објектите. Проверката на влез и излез може да се воспостави при што на видно место се предупредува за ваквата мерка за безбедност.

Член 18

Во објектите и просториите во безбедносните и административните зони се влегува со дозвола за пристап.

Влез на возила во безбедносни и административни зони е дозволен само доколку тоа е неопходно.

Пред секое влегување на возилото во зонте од став 1 на овој член се врши детална проверка од овластано лице.

Член 19

Пристапот со или без придружба, на посетители во безбедносни и административни зони, зависи од : предходно спроведена безбедносна проверка на посетителите, примената на принципот “потребно е да знае”, дали посетителот е домашно или странско лице и од евентуалната потреба од дополнителна контрола.

Посетителите за кои е потребна придружба, се придружуваат за сето време на движење во објектот. При посета на различни одделенија или на повеќе лица, посетителите се преземаат од овластени лица за придружба во тие одделенија со евидентирање во дозволата за влез.

Посетители за кои е дозволен влез без придружба во објекти и локации што се обезбедуваат, носат бец за идентификација кој се разликува од бецот на вработените.

Член 20

Кога информациите класифицирани со степен “ДОВЕРЛИВО” и повисоко се чуваат на отворени полица или се прикажани на карти, мапи или на друг начин, во подруми или на отворени простори за складирање, изградени во зоните од прв и втор степен, сидовите, подовите, таваните и вратите со брави, одобрени од надлежен орган според пропишаните стандарди.

Член 21

Информации класифицирани со степен “ДРЖАВНА ТАЈНА” се чуваат во безбедносни зони од прв и втор степен.

При чувањето на класифицираните информации од став 1 на овој член се преземаат некои од следните мерки:

- а) сигурносни сефови, одобрени од надлежен орган, со една од дополнителните контроли со :
  - постојана заштита со чувари или дежурен персонал;
  - проверка на сигурносните сефови од страна на чувари или дежурниот персонал во однапред неопределени временски интервали, но не помалку од секои два часа; или
  - систем за откривање на неовластено физичко присуство, одобрен од надлежен орган;
- б) на отворен простор за чување на информациите покрај мерките од член 26 на оваа уредба опремен и со систем за откривање на неовластено физичко присуство; или
- в) во подрумски простории опремени со систем за откривање на неовластено физичко присуство.

Член 22

Информации класифицирани со степен “СТРОГО ДОВЕРЛИВО” се чуваат во безбедносни зони од прв и втор степен.

При чувањето на класифицираните информации од став 1 на овој член се презема една од следните мерки:

- а) пропишан начин на заштита на информации класифицирани со степен “ДРЖАВНА ТАЈНА” од член 21 на оваа уредба ; или
- б) со одобрени сигурносни сефови или во подрум без дополнителни контроли; или
- в) на отворен простор за чување, во кој се врши една од следните дополнителни контроли :
  - постојана заштита на локацијата, на која се наоѓа отворениот простор за чување, од чуварска или од дежурна служба;
  - отворениот простор за чување да биде проверуван од чуварска или дежурна служба еднаш на секои четири часа; или
  - да е воспоставен систем за откривање на неовластено физичко присуство.

Член 23

Информации класифицирани со степен “ДОВЕРЛИВО” се чуваат на начин пропишан како во членовите 21 и 22 од оваа уредба, но без дополнителни контроли.

Информации класифицирани со степен “ИНТЕРНО” се чуваат во канцелариски мебел (работна маса, дрвен или метален ормар и друго) што се заклучува.

Член 24

Клучевите од сигурносните сефови неможат да се изнесуваат надвор од објектот.

Шифрите од сигурносните сефови неможат да бидат запишани од страна на лицата кои ги користат. За итни случаи се обезбедуваат дупликати од клучевите и писмен запис на секоја од шифрите, кои се заштитуваат поединечно, со пакување во непроѕирен и запечатен плик и се чуваат од овластени лица во органот надлежен за ракување со класифицираните информации.

Работните и дупликати на клучевите се чуваат одделно едни од други.

Клучевите, шифрите и пликите имаат безбедносна заштита која не е помала од заштитата на информациите до кои со нив се овозможува пристап.

Познавањето на шифрите се ограничува на што е можно помал број на лица од редот на вработените.

Член 25

Клучевите и шифрите се менуваат во редовни интервали не подолги од 12 месеци.

Клучевите и шифрите се менуваат :

- по набавката на безбедносниот сеф, а пред првата употреба, или
- кога се менува лицето кое ги знае односно ги користи; или
- при постоење на основано сомневање за нарушување на нивната тајност.

Член 26

Степенот на физичкото обезбедување на информациско-комуникациските уреди, уредите и средствата за умножување и микрофилмување и другите средства на кои се обработуваат или се чуваат класифицирани информации треба да е соодветен на степенот на класифицирањата на информацијата што тие уреди и средства ја содржат или за која се користат.

Член 27

Отворени простори за чување на класифицирани информации треба да имаат :

- а) Надворешни ѕидови, подови и тавани изработени од цврста градба без монтажни елементи;
- б) Градба изведена така да овозможи визуелен приказ на евентуален неовластен упад во објектот;
- в) Врати изработени од дрво, метал или друг од цврст материјал. Влезни врати обезбедени со одобрена брава со тространо забравување, или во посебни околности, и други брави одобрени од надлежен орган само за простории во кои се чуваат информации класифицирани со степен “СТРОГО ДОВЕРЛИВО” и “ДОВЕРЛИВО”. Дополнително вратите се обезбедуваат одвнатре со механизам за отворање во итни случаи или масивно дрво или метален лост по широчина на вратата или на друг одобрен начин;
- г) Отвори и канали кои влегуваат или минуваат низ отворените простори за чување на информациите а се поголеми од 620 см² (или преку 15 см во најмалата димензија) се заштитени со метални прачки, метални решетки, обични метални прегради или систем за откривање на неовластено физичко присуство;
- д) Сите прозорци се цврсто изработени или опремени со пердиња, драпери или други покривки.

Прозорците на приземјето или други прозорци што се лесно достапни (на покриви, веранди и анекси на објекти) се изработени од или да се прекриени со материјали што обезбедуваат заштита од насилно влегување.

Заштитата на прозорците е соодветна на јакоста на ѕидот на кој се вградени.

За отворените простори за чување на информациите што се наоѓаат во контролиран простор или слично, не е потребно обезбедување на заштита од насилно влегување, доколку со трајно запечатување или опремување од внатрешна страна со механизам за заклучување прозорците се блокираат и надгледуваат со систем за откривање на неовластено физичко присуство, независен или преку сензори за детекција за движење во безбедносната зона.

Член 28

При пренос на класифицирани информации надвор од безбедносни и административни зони се обезбедува соодветна заштита според степенот на класификација.

Класифицирани информации надвор од безбедносни и административни зони се пренесуваат затворени во плик и од соодвено сертифицирани курири.

За информации класифицирани со степен ДРЖАВНА ТАЈНА:

- се води писмена едивенција на сите лица кои учествувале во преносот;
- се пренесува со посебно опремено возило
- курирот е придружуван од најмалку едно лице

Член 29

Објектите или локациите за кои, по правило, е потребана аудио заштита на информациите класифицирани со степен “СТРОГО ДОВЕРЛИВО” и повисоко, се заштитуваат од методи и средства за пасивно и активно прислушување, со преземање на мерки за физичка заштита на звукот и контрола на пристапот на местата каде постои таков ризик.

За спречување на истекување на класифицирани информации преку жични микрофони, радио микрофони и други вградени средства се врши со техничка и/или физичка безбедносна проверка на градбата на просторијата, нејзиното опремување и додатоците и канцелариската опрема вклучително и на канцелариските машини (механички или електрични) и средствата за комуникација.

Проверката ја вршат безбедносно обучени лица овластени од функционерот односно раководителот на органот.

Член 30

Зоните заштитени од аудио прислушување се означуваат како технички обезбедени зони со посебно контролиран влез.

Кога не се користат, просториите во овие зони задолжително се заклучуваат и/или чуваат во согласност со стандардите за физичка безбедност и сите клучеви имаат третман на безбедносни клучеви.

Зоните од став 1 на овој член се проверуваат редовно, а по потреба и периодично како и во случаи на неовластено влегување или на основано сомневање за неовластено влегување од страна на надворешни лица за одржување или реновирање на просториите.

Член 31

Мебелот или опремата, пред внесувањето во технички обезбедените зони, се проверува од соодветно обучени лица заради евентуално постоење на уреди за прислушување и притоа се запишува типот и серискиот број на инвентарот кој се внесува или изнесува од овие зони.

Член 32

Во технички обезбедените зони, по правило не се инсталираат телефони доколку тоа не е неопходно. Доколку телефонот е инсталиран, се опремува со дополнителен уред за прекинување на мрежата и напојувањето или со можност физички да се исклучи кога се зборува за класифицирани информации.

Член 33

Во технички обезбедени зони не се внесуваат мобилни телефони и други електронско-технички средства.

Член 34

Во зони во кои се зборува за класифицирани информации како дополнување на физичките проверки се вршат и редовни технички безбедносни проверки за евентуално вградени уреди и се испитува телефонскиот систем или други електрични уреди кои можат да бидат предмет на напад.

По потреба, во зоните од став 1 на овој член, како превенција од разузнавачките активности, се одредуваат критични места за безбедноста на класифицираните информации.

Член 35

Во зоните во кои се одржуваат разговори или се работи со информации класифицирани со степен “СТРОГО ДОВЕРЛИВО” и повисоко пред употреба на комуникациската, електричната и електронската опрема од било кој тип се врши преглед за техничка или комуникациска безбедност од страна на лица обучени за техничка и комуникациска безбедност.

Член 36

Кога постои можност за визуелно откривање на класифицирана информација при дневна светлина или вештачко осветлување, се преземат соодветни мерки за визуелна заштита.

Член 37

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

ПРЕТСЕДАТЕЛ
на Владата на Република Македонија

Хари Костов с.р.

Бр. _____
Датум _____ 2004 год.
Скопје